

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MÉREJELÉNI HETEKÉNT ENYEREN:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közvelőttár (városház,
földszint 7. sz. ide kilendőző
a kéziratok)

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája, ide kilendőzők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Polgármesteri jelentés 1910. évről.

Bemutatva a városunk legközelebb tartott közgyűlésében.

(Folytatás.)

Téglajáró készült és javítottatott ócska vastéglával.

Morgó-utca	24—	m ²
Dessewffy-utca	22—	"
Könyök-utca	34—	"
Busi-utca	39:60	"
Gyöngyvirág-utca	26:60	"
Füvészkert-utca	31:50	"
Bethlen-utca	58—	"
Hatvan-utca	23:80	"
József kir. herceg-utca	49:86	"
Hal-utca	37:40	"
Salétron-utca	57:60	"
Vargakert mellett	282—	m ²
Petőfi-tér	30—	"
Homokkert-sor	146—	"
Felüljáró	42:90	"
Timár-utca	21—	"
Szent-Anna-utca	42—	"
Varga-utca	28:50	"
Színháznál	104—	"
Kigyó-utca	28—	"
Pacsirta-utca	23:80	"
Lorántffy-utca	78:60	"
Hajnal-utca	139—	"
Bocskai-tér	158—	"
Szappanos-utca	36:90	"
Bercsényi-utca	100:40	"
Degenfeld-tér	66:75	"
Együtt:	1737:21	m ²

Új Klinker-téglajáró készült:

Csapó-utcán	28:80	m ²
Busi-utcán	4:50	"
Szent-Anna-utcán	49:30	"
Díószegi-ut feljárón	1084:74	"
Együtt:	1176:34	m ²

Klinker-járó javítva ócska téglával:

Csapó-utcán	17:10	m ²
Péterfián	131:75	"
Egyháztéren	106:35	"
Hatvan-utcán	33:80	"
József kir. herceg-utcán	49:86	"
Hal-utcán	37:40	"
Szent-Anna-utcán	81:75	"
Homokkerti feljáró	97:50	"
Sas-utca	52:20	"
Együtt:	597:71	m ²

Éltéglá-burkolat készült és javítottatott:

Csapó-utca	50:70	m ²
Morgó-utca	22—	"
Rákóczi-utca	11—	"
Péterfia-utca	13—	"
Gyöngyvirág-utcán	16:50	"
Egyháztéren	52—	"
Dessewffy-utcán	14—	"
Honvéd-utcán	39—	"
Zsák-utca	11—	"
Mester-utca	19:50	"
Realskola-utcán	46:20	"
Katona baraknál	11—	"
Piac-utca	58—	"
Török Bálint-utcán	3:25	"
Vargakert mellett	22:50	"
Salétron-utcán	12—	"
Petőfi-téren	17:79	"
Teleky-utcán	20—	"
Szent-Anna-utcán	32—	"
Díószegi feljáró	329:55	"
Pavillon laktanya	65:40	"
Színház udvar	29:25	"
Kandia-utca	72:90	"
Hajnal-utca	13:40	"
Bocskai-téren	79—	"
Városház mögött	12—	"
Sas-utca	8:90	"
Együtt:	1020:84	m ²

Aszfalt fuakker-állás készült:

Hatvan-utcán	59:50	m ²
Péterfia-utcán	89:05	"
Rákóczi-utca	59:47	"
Kossuth-utca	147:70	"
Szent-Anna-utcán	57:55	"
Deák Ferenc-utca	71:26	"
Együtt:	485:52	m ²

A város belterületén levő törvényhatósági utakon épült köút:

Monostorpályi-ut 5:369 kilométerig	519:50	m ²
Díószegi-ut 6:223-ig	250:50	"
Ohat 154. sz. uton	1204:50	"
Kishadházi uton	859—	"
Összesen:	2833:50	m ²

8154 m. utterületen 66,735 kor. 50 fillér értékben.

Új beton átérés épült: az egri ut 1/5 szak. lejáróján, a 12., 71., 72., 113., 128., 129., 142. és 154. számú törvényhatósági utakon, összesen 9 helyen 2923 kor. 64 fillér értékben. — Külsőségi fa- és téglá-átérés és hid javítottatott 13 esetben. — Törvényhatósági utadó befolyt: 144,676 kor. 01 fillér.

A Debreczenben kiadott építési engedélyek száma 1907—1910. évben.

Lakásra kiadott 1907. évben 211, 1908-ban 300, 1909-ben 198, 1910-ben 117.

Melléképületekre 1907-ben 59, 1908-ban 34, 1909-ben 87, 1910-ben 825.

Gyári épületek és műhelyekre 1907-ben —, 1908-ban 9, 1909-ben 23, 1910-ben 6.

Összesen kiadott építési engedély 1907-ben 270, 1908-ban 243, 1909-ben 308, 1910-ben 948.

Utépítés városunkban.

Az államépítészeti hivatal vezetőjének jelentése szerint 1910. évben kiépült és kezelés végett Debreczen sz. kir. városnak átadott a debreczen—tokaji törvényhatósági út 3-231—9-100 km. szakasza, a debreczen—egri törvényhatósági út 3-034—14-826 km. szakasza és a debreczen—békési törvényhatósági út 4-743—14-172 km. szakasza.

Kiépült, de állami kezelésbe vétetett a debreczen—hajdusámsoni törvényhatósági út 2-774—9-507 km. szakasza. Tehát ez idő szerint a város határában fekvő Hajdu vármegye területén folytatással bíró összes állami és törvényhatósági utak ki vannak építve.

A város területén levő utak az egész év folyamán kellően gondozottak, ennek dacára azonban a közlekedés néha megnehezedett, miután a csatornaépítés alkalmával kiemelt földtömeg akadályul szolgált. Ennek dacára nagyobb forgalomzavar nem következett be, mert a csatornaépítés vezetősége és a rendőrség a mérnöki hivatallal igyekezett az akadályokat elhárítani.

Az utcák, különösen a porosabb nyári időszakban öntözteknek nemcsak vízzel, hanem porlajjal is, melynek hatása igen észrevehető. Nagyobb mennyiségben az utcákat víz hiányában nem lehetett öntözni, e helyzet azonban javulni fog a vízvezetési művek kiépítésével, amennyiben elegendő víz esetén az utca porát jobban megköthetjük.

A rendőrség intézkedett, hogy a gyalogjárókat a háztulajdonosok a meleg napokban öntöztessek, ugyszintén kiváló lelkiismeretességgel ellenőrizte a téli időszakban a gyalogjárókat a hótól való megűszítással. Azok a háztulajdonosok, akik ismételt figyelmeztetés dacára sem tettek elegendő szabályrendelet idevonatkozó pontjainak, bírságban marasztaltak el. Ennek hatása csakiamar javulást eredményezett úgy, hogy a tél közepén alig lehetett eltakarítatlan gyalogjárót találni.

Közevetvám jövedelme és kiadása 1910. évben.

Debreczen sz. kir. város közevetvám bevétele volt az 1910. évben 172,707 kor. 36 fillér. Ebből a vasuton beszedett összeg 110,258 kor. 26 fill. A sorompósk által beszedett összeg 62,449 kor. 10 fill.

A közevetvámos utak fentartására és építésére kiadott 1910. évben 170,130 kor. 40 fill.

A közevetvám terhére kiépített és fentartott út hossza 27 kilométer.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának a törvényhatósági közutakról szóló zárószámadása 1910. évben.

Valdói bevételek:

Hátralék a mult év végén	227,098 K — f.
Folyó évi járandóság	160,547 K 52 f.
Összesen:	387,645 K 52 f.

Lerovás	200,767 K 53 f.
Cselekvő hátralék az év végén	186,888 K — f.
Előirányzati összeg	248,191 K 35 f.
Kedvezőbb a folyó évi jár.	17,058 K 42 f.
Kedvezőtlenebb	104,602 K 25 f.

Valdói kiadások:

Hátralék az év végén	26,000 K — f.
Folyó évi járandóság	209,767 K 53 f.
Összesen:	236,767 K 53 f.

Lerovás	200,767 K 53 f.
Terhelő hátralék az év végén	26,000 K — f.
Előirányzati összeg	248,091 K 35 f.
Kedvezőbb a folyó évi jár.	56,419 K 49 f.
Kedvezőtlenebb	9095 K 67 f.

Indokolás az 1910. évi utadó zárószámadás bevételeihez:

Az utadó kötelesektől 930 korona egyáltalában nem volt behajtható.

Az 1910. évi összes hátralék	236,383 K — f.
Levonva a tulfizetést	9285 K — f.

1909. évi hátralék:	227,098 K — f.
1909. évi kivetés	148,635 K — f.
1910. évi szaporulat	117 K — f.

Lesz a tartozás:	375,850 K — f.
Levonva a törlést:	44,286 K — f.
Marad tartozás:	331,564 K — f.
Befolyt 1910-ben:	144,676 K — f.
Marad hátralék:	180,888 K — f.

Kimutatása a közevetvámhídon 1910. évben a hatósági husszekben értékesített állatokról s forgalmáról.

Eladatott nagy marha nyersen 7 drb, növendék marha 3 drb, borjú 5 drb, juh 4 drb, sertés 27 drb.

Kezelve nagy marha 3 drb, növendék marha 4 drb, sertés egész 213 drb, hus 24 drb, szalonna 56 drb Összes súly: hus 8180-2 klg. Szalonna 8107 klg.

Kezelés után anyag: hus 5675 klg.; zsír 5059 klg.; tepertő 1321-75 klg.

Eladáshól befolyt: 17,683 kor. 68 fillér.

Levonás: 5% a husszek használatáért 882 kor. 22 fillér. Főzés és kiolvasztásért: 391 kor. 50 fill. Összesen: 1273 kor. 72 fillér.

A hústulajdonosoknak kifizettetett: 16,409 kor. 96 fill.

Kimutatása Debreczen sz. kir. város közevetvámhídján az 1910. évben teljesített hussvizsgálat eredményéről.

Levágatott szarvasmarha 13,676 drb. Ebből közfogyasztásra bocsátott 13,642 drb. Hatósági husszek utján elmeretett 10, kezelve 7 egész állat. Forgalmól elvonatolt 17 egész állat. Kényszer vágáskor levágott 51 drb. Hatósági husszek utján elmeretett 1 drb. Forgalmól elvonatolt 5 egész állat.

Borjú levágatott 4912 drb. Ebből közfogy. bocsátt. 4903 drb. Hat. husszek utján elmr. 4 egész állat. Forg. elvonatolt 5 egész állat. Kényszer vágáskor levág. 5 drb. Hat. husszekben elmr. 1 drb. Forg. elvon. 2 drb.

Bivaly közfogy. levágatott 3 drb. Kényszer vágáskor 1 drb.

Bivaly borjú közfogy. levágatott 2 drb.

Juh levágatott 4007 drb. Közfogy. bocsátt. 4002 drb. Hat. husszekben elm. 4 egész állat. Forg. elvon. 1 drb. Tejen nevelt bárány közfogy. levág. 9760 drb. — Kecske közfogy. levágatott 6 drb.

Sertés levágatott 32,962 drb. Közfogy. bocs. 32,717 egész állat, zsír 18. Hat. husszék utján elm. nyersen 17, kezelve 75 egész állat, hus 24, zsír 56. Forg. elvon. 70 egész állat, hus 56. Kényszer vágáskor levág. 858 drb.

Közfogy. bocsált. 617 egész állat. Hat. husszék utján el-méretelt nyersen 10, kezelve 138 egész állat. Forg. elvon. 98 egész állat.

Tejen táplált malac közfogy. levág. 530 drb.

Kimutatása a vágóhídon 1909. és 1910-ben levágott vágatási díjnak.

M e g n e v e z é s	1 drb állat után vágóhídi díj		1909.				1910.				1910. évben			
	K	f.	Levágott állat		Vágóhídi díj		Levágott állat		Végóhídi díj		több		kevesebb	
			darab	K	f.	darab	K	f.	K	f.	K	f.		
Nagy marha	4	—	6955	27,820	—	7129	28,516	—	696	—	—	—	—	
1 éven felüli marha	4	—	812	3248	—	1118	4472	—	1224	—	—	—	—	
1 éven aluli marha	2	—	12,054	24,108	—	10,403	20,806	—	—	—	—	3302	—	
Juh és kecske	—	40	4428	1771	20	4013	1605	20	—	—	—	166	—	
Bárány	—	20	7515	1503	—	9760	1952	—	449	—	—	—	—	
Sertés 30 kg. felül	1	20	33,235	39,882	—	33,785	40,542	—	660	—	—	—	—	
Sertés 30 kg. alul	—	60	173	103	80	35	21	—	—	—	—	82	80	
Malac	—	30	522	156	60	530	159	—	—	2	40	—	—	
Összesen :	—	—	65,694	98,592	60	66,773	98,073	20	3031	40	3580	80	40	
Végeredmény	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	519	40	

Kimutatás a közvágóhídon befolyt jövedelemlről és bárcza-forgalomról.

A kiadott bárcák száma 1-től 1269-ig.	
Bélmossásból befolyt 31,772 sertés után á 4 f.	1270 K 88 f.
Istállópénz 1675 drb éven felüli marha után á 20 fillér	335 K — f.
Istállópénz 848 drb éven aluli marha után á 06 fillér	50 K 88 f.
Istállópénz 22,854 drb sertés és juh után á 04 fillér	914 K 16 f.
Mázsudj 1005-től 2813-ig és 1—354-ig	612 K 64 f.
Videki hus után pótlék 1—557-ig	2734 K 60 f.
Hűtő csarnok használat	1000 K — f.
Hatósági husszékéből	1274 K 22 f.
Összesen :	8192 K 38 f.

10 éve tartja városi kezelésben és míg hosszú időn keresztül a világitási jövedelem külföldre ment, addig ezen külön vállalat évről-évre fokozza a házipénztár jövedelmét és az üzennek évről-évre történő kibővítése remélünk engedi az eddigienél is fokozottab jövedelmet.

A villamvilágítás is fejlődik, üzeme gyarapodik és napról-napra új bekapcsolások történnek.

Világítási zavar nem állott be az egész év folyamán és örömmel jelenthetem, hogy közvillágításunk az igényeknek megfelel és a gáz- és villamvilágítással egy az utakon, mint magánházaknál meg lehetünk elégedve.

(Folyt. köv.)

Felhívás.

Városunk világitási vállalatának forgalma.
A város világitási vállalatának forgalmát a következőkben van szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz beterjeszteni.

A világitási vállalat vagyona 1910. év végén 2.704,186 kor. 22 fill., összes terhe 1.771,710 kor. 58 fillér. Pénztári forgalom 1910. évben 3.018,751 kor. 01 fillér, tiszta haszon 204,565 kor. 11 fillér. A vállalat szolgáltatában 1910. évben 217 egyén állott, kiknek összereslete 1910-ben 199 ezer 410 kor 79 fillér volt.

Összen termelt a gáz 2.158,570 köbméter gázt, illetve 915,168 kilowatt óra elektromos áramot.

A gáz előállítására köbméterenkint 10:55 fillérbe, a villamosáramé kilowattóránkint 30:93 fillérbe került.

Utcavilágításra 383,621 köbméter gázt és 80,088 kilowattóra villamos áramot szolgáltatunk ki.

Nevezetesebb építkezések történtek az év folyamán a világitási telepen és kivüle: új gáz fővezeték, mely a gyárból 600 mm. belvíllyalgal kiindulva a Péterfiáig halad, 2340 méter hosszúságban, továbbá a gyárban 600 mm. átömlő nyílású nyomásszabályozó berendezés, végre egy jelenleg 8500 köbméter befogadó képességű, de 12,800 köbméterig növelhető gáztartó, végül a helyivásvat villamosításával kapcsolatos áramalakító berendezés, mely 2 drb egyenkint 240 lóerős motorgenerátorból, diráni gépből és egy akkumulátor puffertárból áll.

Ez alkalomból megemlítem, hogy a vállalatot a város

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1911. évi 108,000. számú körrendeletével a hadkötelesek összeresáit elrendelte. Felhívja ennek alapján a városi tanács az 1912. évben sor alá kerülő 1891., 1890. és 1889. évben, bármely községben született, valamint a magasabb korosztályokhoz tartozó azon állításköteleseket, akik állítási kötelezettségüknek még éppen nem, vagy nem véglegesen tettek eleget, hogy a folyó évi november havában — személyazonosságukat igazoló okmányokkal (keresztlevél, leleckönyv, munka- vagy cselédkönyv, illetőségi bizonyítvány stb.) — a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház, emelet 18., 19. számú szoba) annyival inkább jelentkezzék, mivel a m. kir. honvédelmi miniszter urnak felett idézett körrendeletével a hadköteleseknek **házi-ról-házra leendő nyomozása** rendeltetvén el, a nyomozáskor megtalálendő és az előirt jelentetvén elmulasztottak hadszökevényeknek fognak tekintetni s a törvény teljes szigorával büntetvénnek.

Felhívja emelvfogva a városi tanács a szülőket, kereszt-szülőket, háztulajdonosokat, lakásadókat és szolgáltató gazdákat, hogy ha a fentebb említett években született fiaik, keresztfiaik, lakóik vagy alkalmazottai vannak, azokat az azonnali jelentkezésre figyelmeztessék, illetve módot és alkalmat nyújtsanak nekik arra, hogy jelentkezési kötelezettségüknek eleget tehessenek.

Figyelmezteti továbbá a városi tanács a szülőket, illetve a hadköteleseket, hogy akik egyévi önkéntesi, papi,

tanítói, öröklött mezőgazdaság birtokosi, családfentartói vagy tartós szabadságolás iránti igényeiket óhajtják érvényesíteni, az eziránti kérvényüket már most, legkésőbb pedig 1912. évi február hó végéig a városi tanács katonái és illetőségi ügyosztályánál nyújták be, mert ha ennek kellő időben eleget nem tesznek, a késelemből származó elutasítás hátrányait maguknak tulajdoníthatják.

A debreczeni illetőségű 1891. évbéli születésű hadkötelesek részére a sorsuzás 1912. évi január hó 19-én délelőtt 9 órakor fog a városház nagyertermében nyilvánosan megtartatni, melyhez a városi tanács ezen évfolyambeli hadköteleseket oly értesítéssel hívja meg, hogy akik a sorsuzásnál személyesen meg nem jelenhetnek, azok helyett a sorszámot megbízottaik, vagy a sorsuzásnál közreműködő egyik városi bizottsági tag fogja kihuzni.

Azon idegen illetőségű állításkötelesek, akik városunkban állandó foglalkozással bírnak s itt óhajtják magukat soroztatni, — felhivatnak, hogy jelentkezésük alkalmával egy koronás okmánybélyeg, esetleg szegénységi bizonyítvány felmutatása mellett ezen óhajukat szóbelileg a katonái és illetőségi ügyosztálynál jelentsék be.

Végül felhívja a városi tanács az 1892. és 1893-ik években városunkban és ennek határterületén született népfelkötélteljesítésben álló ifjakat, hogy személyazonosságukat igazoló okmányaikkal a városi tanács katonái és illetőségi ügyosztályánál (városház, emelet 17. sz.) november, de legkésőbb december hó végéig multhatlanul jelentkezzenek.

Debreczen, 1911 november havában.

A Városi Tanácsot.

DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS FŐLEVÉLTÁROSÁTÓL.

Valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város Levéltárosához.

Kedves Barátom!

Bizonyára megkaptad Molnár Mihály és Sefcsik Ferencz kartársunk körlevelét, melyekben férfias hangon, a meggyőződés erejével arra kérnek, hogy magasabb fizető osztályba juthatásunk érdekében megindított mozgalmunkhoz csatlakozni szíveskedjél.

Erős meggyőződésé vált bennem az a gondolat, hogy *Te*, aki állásod tekintélyét emelni és jobb megélhetésed biztosítani akarod, okvetlenül részt kívánsz venni nemcsak a *sikerben*, hanem az ezt kivándó *munkában* is.

Öszintén nyilatkozom: ezt tenni mindnyájunk *becsületbeli kötelessége*.

Molnár Mihály kartársunkkal, aki igazi apostola ügyünknek abban állapodunk meg, hogy az általunk szerkesztett memorandumot 1911 december 7-ikén, a délelőtti órákban adjuk át a Belügyminiszter Ur Ó Nagyméltóságának, aki e napon fogadni fogja a törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosaait.

Felkérlek azért egész komolyan, hogy december 6-án este okvetlenül jelenjél meg Budapesten a Pannónia éttermében, mert mozgalmunk sikeréhez feltétlenül szükséges, hogy lehetőleg valamennyien megjelenjünk a Belügyminiszter Ur Ó Excellenciájánál, aki meggyőződésünk szerint óhajtatásainkat a városi törvény megalkotásánál figyelembe fogja venni.

Aki velünk jön: az *barátunk*, aki nagyobb ok nélkül elmarad, azt *ellenségünknek és állása lelkisínyjének* tartjuk. . . Férfiakhoz írok és ez ügyben utóljára. . .

Jöveletről értesít!

Debreczen, 1911 november 22.

Igaz híved:

Koncz Ákos,

Debreczen sz. kir. város főlevéltárosa,
th. tanácsnok, értekezési elnök.

Hírek.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem, hogy a legközelebb tartandó törvényhatósági közgyűlésen a következő ingatlanokra fog megszeríteni szavazás megtartatni:

1. A néhai Torday Gábor örökösai tulajdonát képező Meliusz-ter 2-ik számú házastelekből az utczanyitáshoz szükséges terület megvétele felett (harmadizben).

2. Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1-ő számú házastelekek vétel, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (harmadizben).

3. Özv. Eklí Jánosné tulajdonát képező Timár-utca 17-ik számú házastelek megvétele felett (harmadizben).

4. A Kontsek-féle kertészeti telep megvétele felett (harmadizben).

5. Suba Sándor és neje tulajdonát képező Hadházi-utca 16. sz. házastelekek vétel, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben).

6. Oláh Imre tulajdonát képező Széchenyi-utca 20. sz. házastelekek vétel, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben).

7. Böszörményi Imre és neje tulajdonát képező Meszena-utca 9. sz. házastelekek vétel, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben).

8. Márkus Miksa tulajdonát képező Vendég-utca 4. számú házastelekek megvétele felett (másodizben).

9. Perge-féle József kir. herczegutcai ház utáni ondódi föld eladása felett (másodizben.)

Debreczen, 1911. évi november hó 19-én.

Kovács József,

polgármester.

— **Helyreigazítás.** Laponk múlt számában közöltük a világiatási vállalat új üzletszabályzat javaslatát és indokolását. Ez utóbbiolt tekintik hibából kimaradt néhány szakasz. Laponk olvasói részére most csatolja a világiatási vállalat a teljes indokolást.

18,904—1911.

Versenyfárgyalási hirdetésny.

Debreczen szab. kir. város tanácsa a Piac-utca 26—28. számú telkeken emelendő városi bérház felépítésénél teljesítendő következő munkák elkészítésére nyilvános ártejtét hirdet.

Vasbeton munkák. Vasvázas portálék. Felvonók.

Az ártejtésen csupán képesítet és megfelelő ipari jogosultsággal bíró iparosok vehetnek részt.

Ajánlatok tehetők : munkacsoportokra és egyes munkákra külön-külön is.

A munkák a szerződés aláírása után azonnal megkezdendők és oly erővel végzendők, hogy az új bérház az 1912. évi november hó 1-vel teljesen elkészítve, rendeltetésszerű használatának átadható legyen.

A tervek, költségvetés, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1-ig) megtekinthetők, az egyes munkákra és szállításokra vonatkozó általános és részletes feltételek az ajánlati árllapal együtt munkameneként 3 koronáért megszerzhetők.

Ajánlattevő vállalkozó ajánlatával elismeri, hogy a terveket vállalati általános és részletes feltételeket ismeri, azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Ajánlattevők tartoznak a kiszolgáltattott munkakivonatokban az egységárákat számokkal, az eredményezett végösszeget pedig munkakivonatok végén számokkal és betűkkel feltüntetni. Az ajánlati árllap feltüntetendő, hogy az illető vállalkozó milyen munkanemre vagy munkanemekre pályázik, valamint ezeknek végösszege számokban és betűkben.

Csakis azok az ajánlatok fognak figyelembe vétetni, amelyek az eredeti munkakivonatok és ajánlati árllapra tettek.

Az ajánlatok azon címzettel, hogy „Ajánlat a Piac-utca 26—28. számú városi bérházak felépítésére” legkésőbb **foló évi december hó 5-ik napjának délelött 10 óráig** a polgármesteri hivatalnál nyújthatók be. Később beadott, távirati vagy utóajánlatok nem fogadtnak el.

A beérkezett ajánlatok ugyanaznap délelött 11 órakor a városháza nagytanácstermében fognak nyilvánosan felbontatni. Az ajánlattevők 250,000 korona végösszegig 5 százalék, azonfelül pedig 2 százalék biztosítékot tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a város házipénztárána a folyó évi december hó 4-ik napjának déli 12 órájáig letenni és az erről szóló elismervény ajánlatukhoz csatolni.

A város fentírtja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson és hogy esetleg új ártejtést hirdethessen.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a közszállítási szabályrendelet 25. §-ban körülírt végleges döntésg kötelezettségben maradnak.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1911. évi november hó 2-ik napján tartott üléséből.

Városi tanács.

Indokolás

a világítási szabályzat módosításához.

A szabályzat szövege és tartalma lényegében a régi és változtatás vagy újítás kevés van benne. Az új szöveghez az a tette szükségessé, hogy az 1902-ben alkotott világítási szabályzathoz a villamos üzem létesítései 1907-ben egy „Függelék” csatoltatott és most ennek pontjai a többi pontok közé soroztattak megfelelő helyükre. Mivel pedig időközben az üzleti teendők szaporodása folytán a személyzet is szaporodott és azok fizetése is változott és mivel némely műszaki változtatások is célszerűnek mutatkoztak, az új szövegben ezek is kifejezésre találának.

Régi szöveg:

Javaslat:

1. §. Változatlanul a régi 1. §.
2. §. Változatlanul a régi 2. §.
3. §. A régi 3. §-al szemben csak annyi a változás, hogy a *Függelék* értelmében most már az Igazgatónak a mérnök is helyettese lévén, ez kifejezésre volt jutandó.

Egyébként változatlan.

4. §. Változatlanul a régi 4. §.
5. §. A régi 5. §-al szemben csak annyi a változás, hogy a mérnök is tagja a világítási bizottságnak.

(L. Függelék 3. §.)

6. §. A régi 6. §-hoz képest csak annyi a változás, hogy a rendelkezések a villamos árammal is vonatkozásba hozattak.
7. §. Ugyanugy, egyébként változatlanul a régi 7. §.
8. §. Változatlanul a régi 8. §.
9. §. Az e helyen következő fizetésekre nézve a következők jegyzetnek meg:

A világítási vállalat tisztviselőinek fizetése 1900-ban állapított meg és változatlanul vett tetet át az 1902. évi szabályzatba. Évek folyamán e rendkívül alacsony fizetéseket részint a városi tanács, részint a törvényh. bkgy. több ízben megváltoztatta és emelte ideiglenes pótlékkal és pedig:

3093/1907. sz. végzéssel: a főkönyvelő fizetését 1200 K-val.

Ugyanazon sz. végzéssel: a pénztárnok fizetését 600 K-val.

12,762/1909. sz. végzéssel: a II-od könyvelő (irodatísi) fizetését 800 K-val.

U. a. sz. végzéssel: a pénztárnokét újabb 400 K-val.

230/15,483—1910. sz. végzéssel: az igazgatóét 1600 K-val.

U. a. sz. végzéssel: az időközben felvett mérnökét 800 K-val.

Az igazgató és mérnök jutaléka elejétől fogva fix volt, 3%, illetőleg 1.5%-al, ellenben a többi 5 jutalékos tisztviselő fizetés arányában

osztozott 4%-on. Ezen utóbbi rendelkezés általánosan sűrűdést és méltánytalanságot okozott, kivált mikor a vállalat rendkívüli fejlődése megkívánta egyes állások új felállítását vagy átalakítását.

A törvényhat. bkgy. 230/15,483—1910. sz. alatt utasított adott a vállalati tisztviselők fizetés-rendezésére, mely alkalommal ezen jutalékok fixrozására is mód nyíltik. A javaslat, összehasonlítva a jelenlegi tényleges állapottal, a következő:

Jelenlegi javadalom:

Igazgató	6400 K + 3% jut.
Mérnök	4800 K + 1.5% „
Főkönyvelő	3300+1200 K + 1.026% „
Pénztárnok	3000 K + 0.820% „
II-od könyvelő	2600 K + 0.718% „

Javaslat:

Igazgató	7000 K + 3% jut.
Mérnök	5400 K + 1.5% „
Főkönyvelő	4600 K fiz. 800 Klakb. + 1% „
Pénztárnok	3400 K „ 600 K „ + 3/4% „
II-od könyvelő	3000 K „ 600 K „ + 3/4% „
azaz összesen 21,300 K és 7.064% helyett 25,400 K és 7%.	

Az 1902. évi szabályzatban még a gázmester (művezető), valamint pénzbeszedő szintén jutalékos és városi tisztviselői jelleggel bírtak, kettőjük jutaléka ca. 1.5%-ra ment. A tapasztalat nem mutatta ezt célszerűnek. Az akkori pénzbeszedőt más munkakörbe kellett áthelyezni és a helyette és később felvett négy pénzbeszedő már mint napidíjas alkalmazott vételezt fel a városi tanács által és az időközben szintén üresedésbe jött művezetői, valamint a később rendszerezett villamos művezetői (főgépész) állások kereskedelmi alkalmazotti módon töltettek be évi fizetést és évenként külön megállapított jutalékkal.

Ugyaníly módon gondoskodott a városi tanács az irodai személyzet szaporításáról a vállalat fejlődésével kapcsolatban, egyszersmind 14,192—1908. sz. a tisztikar szolgálati utasítását is kiadta.

Mindenek kifejezésre jutnak a 8. és 9. §§-okban.

10. §. Változatlanul a régi 10. §.
11. §. Változatlanul a régi 11. §.
12. §. „ „ „ 12. §.
13. §. „ „ „ 13. §.
14. §. „ „ „ 14. §.

A régi 15. §. kimarad, mert most már nem kizárólag gáz gyártatik.

- A régi 16. és 17. §§. később fognak következni jobb elrendezés kedvéért.
- Uj 15. §. Változatlanul a régi 18. §.
16. §. Változatlanul a régi 17. §.
17. §. Lényegtelen változtatással a régi 24. §., a
18. §. régi 16. §. csak annyi változtatással, hogy a fejlődő igényekhez képest a gáznyomás minimuma 15, illetőleg 20 mm.-ről 30 mm.-re emeltetik és a calorikus érték alsó határa is megszabatik.
19. §. Változatlanul a régi 19. §.
20. §. " " " 20. §.
21. §. " " " 21. §.
22. §. " " " 22. §.
23. §. " " " 23. §.
- A régi 24. §. már be van osztva, mint uj 17. §.
24. §. A régi 25. §. a következő módosításokkal:
A közgyűlés 1910. év kezdetével leszállította a világítási gáz árát 23 fillerre az addigi százalékos engedmények fentartásával. Bár ily módon ez ártétel az összes vidéki városok között nálunk volt eddig is a legalacsonyabb, mégis, kivált azokra tekintettel, kiknek iparuk vagy foglalkozásuk világító gáznak nagyobb fogyasztásával jár, mint pl. vendéglősök, kávések, kereskedők a §-os engedményeket megnöveltük és pedig általában a mostaninak kétszeres értékére.
- Mindezek a szövegben kifejezésre jutnak.
25. §. A régi 26. §. azzal a változtatással, hogy a közgyűlés 1910. év elejével az ipari (fűtési) gáz árát 14 fillerre (az egész országban a legalacsonyabbra) szállította le, most további kedvezményképen %-os engedményeket is tervezünk. A szakasz végén felhatalmazás adatik a szegényebb néposztály szempontjából, külföldi mintára, automata gázmérők felállítására.
- Régi 27. és 28. §§-ok később fognak következni.
- Régi Függelék 1. §-a, mint feleslegessé vált bevezető szakasz, elesik.
- Régi 2. §. be van olvasztva az uj 6. és 7. §§-okba.
- Régi 3. §. be van olvasztva az uj 9. §-ba.
- Uj 26. §. Változatlanul a régi Függ. 4. §.
27. §. " " " " 5. §.
28. §. " " " " 6. §.
29. §. " " " " 7. §.
30. §. " " " " 8. §.
31. §. " " " " 10. §.
32. §. A régi Függelék 10. §-a azon módosítással, hogy az órabérek általában leszállíttatnak.
33. §. Változatlanul a régi Függelék 11. §.
34. §. A régi Függ. 12. §-a azzal a változással, hogy: bár világítási, de főképp ipari áramúrnok az országban legalacsonyabb, addig is, míg az alapár leszállítása lehető lesz, az engedményeket lényegesen felemeltük. Ezenkívül csak nappali ipari fogyasztásra a kettős tarifa kedvezménye is életbe lép.
- 35., 36.— Változatlanul a régi Függ. 14—23. §§. Azon-
45. §-ok. ban az uj 42-ik §-ban a Függelék 20-ik §-ban foglalt felülvizsgálati díjak lényegesen leszállítottak.
46. §. Változatlanul a régi Függ. 28. §.
47. §. A régi Függelék 24. §-a azon módosítással, hogy §-ok felesleges kiemelése elmarad.

